ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

አሥራሦስተኛ ዓመት ቁጥር ፲ አዲስ አበባ ጥር ፲፬ ቀን ፲፱፻፺፱ በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

13th Year No.10 Addis Ababa 22nd January, 2007

70 வ

አዋጅ ቁጥር ፭ ፲/፲፱፻፺፱ ዓ.ም

የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለጣቋቋም የወባ አዋጅ ..... ገጽ ፫ሺጅ፫፱

አዋጅ ቁጥር **፭፻፲/፲፱፻፺**፱

የብሔራዊ ሎተሪ አስተጻደርን እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ

የሎተሪ ሥራ ከጊዜ ወደ ጊዜ በዓይነትና በአጨዋወት ዘዴው እያደገና እየሰፋ በመምጣቱ ምክንያት በተ ጠናከረና ሥርዓት ባለው መንገድ ለማካሄድ፣ ለመምራ ትና ለመቆጣጠር እንዲቻል እንዲሁም ከዘርፉ የሚገኘው ገቢ ለኢኮኖሚና ማህበራዊ ልማት የሚያደርገው እገዛ የተሻለ እንዲሆን ለማስቻል የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደ ርን ድርጅታዊ አቋም ማሻሻልና ማጠናከር በማስፈለጉ፤

የግሉን ክፍለ ኢኮኖሚ በሎተሪ ሥራ ላይ እንዲሳተፍ ማድረጉ የዘርፉን የአገልግሎት ብቃት ከፍ ለማድረግ ያስችላል ተብሎ በ*መታመ*ኑ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግሥት አንቀጽ ፱፟፭/፩/ መሠረት የሚከተለው ታውጿል።

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ

፩. አ<u>ጭር ር</u>ዕስ

ይህ አዋጅ "የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለማቋቋም የወጣ አዋጅ ቁጥር ፭፻፲/፲፱፻፺፱" ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ተርጓሚ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

CONTENTS

Proclamation No. 510/2007

National Lottery Administration Re-establishment Proclamation...... Page 3509

PROCLAMATION NO. 510/2007.

A PROCLAMATION FOR THE RE-ESTABLISHMENT OF THE NATIONAL LOTTERY ADMINISTRATION

WHEREAS, it has deemed necessary to restructure and strengthen the National Lottery Administration to properly manage, regulate and control lottery games in view of the new developments in their variety and play styles and to maximize the financial contributions of the sector towards economic and social development;

WHEREAS, it is believed that the participation of private investors in the sector contributes to the improvement of the service;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE GENERAL

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "National Lottery Administration Re-establishment Proclamation No.510 /2007"

2. Definition

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

ያንዱ ዋጋ Unit Price ነ*ጋሪት ጋዜጣ ፖ.ግ.*ቁ ፲፫፩ Negarit G. P.O.Box 80001

- 18
  - ፩/ "ሎተሪ" ማለት የሽልማት አሸናፊው በዕድል፣ በሪጣ አወጣጥ ወይም በማናቸውም ሌላ ዘዴ የሚታወቅበት ጨዋታ ወይም ድርጊት ሲሆን ቶምቦሳን ወይም ራፍልን፣ ሎቶን፣ ቶቶን**፣ ልጣን ሎተሪን፣ የቁጥር ሎተሪን፣ የተደራራ**ቢ ሽልማት ሎተሪን፣ የፕሮሞሽን ሎተሪን፣ ቢን *ጎን፣ የስፖርት ውርርድ ሎተሪንና* ሌሎች ተመሳሳይ ድርጊቶችን ይጨምራል፤
  - ፪/ "የገንዘብ ሎተሪ" ማለት ሽልማቱ በገንዘብ የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤
  - ፫/ "ቶምቦላ ወይም ራፍል" ማለት የሎተሪ ቲኬ ቶቹ ቅድሚያ ተከታታይ ቁጥር ተሰጥቷቸው የሚታተሙ፣ አሸናፊው በሕዝብ ፊት በሚወጣ *ዕ*ጣ የሚለይና ሽልማቱ በዓይነት የሚሰ<u></u>ተ ሎተሪ ነው፤
  - ፬/ "የስፖርት ውርርድ ሎተሪ" ማለት በቤት ውስጥ ወይም ከቤት **D**•6P የማከናወኑ የስፖርት ውድድሮችን መሠረት በማድረግ የሚደረግ ውርርድና ሽልጣቱ በገንዘብ ወይም በዓይነት የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤
  - **፩/ "ሎቶ" ማለት አስቀድሞ ከተለዩ ተከታታይነት** ካሳቸው ቁጥሮች መካከል ተጫዋቹ የሚፈል *ጋቸውን* የተወሰኑ ቁጥሮች በመምረጥ አሸናፊ መሆን አለመሆኑ በሕዝብ ፊት በሚወጣ ዕጣ የሚወሰንበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤
  - ፮/ "ቶቶ" ማለት በዋናነት በእግር ኳስ ጨዋታ ወቅት በሚደረግ ውርርድ ሽልማቱ በገንዘብ የሚሰጥ፣ እና
    - ሀ/ ከተወራረዱት መካከል ብዙ አሸናፊዎች የሚኖሩ ከሆነ የሽልማቱ ገንዘብ ለአሸናፊ ዎቹ እኩል የሚከፈል፣ ወይም
    - ለ/ ውድድሩ በተባለው ሰዓት ባይካሂድ፣ ውጤቱ ቢሰረዝ ወይም የጨዋታው ዓይ **ነት ቢለወ**ጥ አሸናፊዎቹ በሕዝብ ፊት በሚ ወጣ ሪጣ የሚለዩበት፣

ሎተሪ ነው፤

- ፯/ "ፈጣን ሎተሪ ማለት" ተሳታፊዎች የሎተሪውን ተቤት በመፋቅ ሽልጣቱን ማግኘት ወይም ማጣታቸውን ወዲያውኑ የሚያውቁበት የገን ዘብ ሎተሪ ነው፤
- ፰/ "የቁጥር ሎተሪ" *ጣ*ለት የሎተሪ ቲኬቶቹ በቅድሚያ ተከታታይ ተሰጥቷቸው ቁጥር የሚታተሙና አሸናፊው በሕዝብ ፊት በሚወጣ **ዕጣ የሚለይ የገንዘብ ሎተሪ ነው**፤

- 1/ "lottery" means any game or activity in which the prize winner is determined by chance, drawing of lots or by any other means and includes tombola or raffle, lotto, toto, instant lottery, number lottery, multiple prize lottery, promotional lottery, bingo, sport betting lottery and other similar activities.
- "money lottery" means a lottery in which the prize is distributed in money;
- "Tombola or raffle" means a lottery in which lottery tickets are given serial numbers, winners are determined by public draw and prizes are distributed in kind;
- 4/ "sport betting lottery" means a lottery for betting arranged on the basis of in-door or out-door sport competitions and in which the prize is distributed in money or in kind;
- "lotto" means a money lottery in which chance of winning is determined by choosing certain numbers from a defined series of numbers and in which the winning are determined by public draw:
- "toto" means a money lottery performed by betting at a time where there is mainly football competition, and
  - where there are several winners of a single event, the prize money is divided equally among the winners; or
  - where the event does not take place at the specified time, the results are cancelled or its competitive nature is changed, winners are identified by public draw;
- 7/ "instant lottery" means a money lottery in which participants can determine immediately whether they won or lost prizes by scratching the lottery tickets;
- "number lottery" means a money lottery in which lottery tickets are given serial numbers and winners are determined by public draw;

- ሽልማት ፱/ "የተደራራቢ ሎተሪ" ማለት ተሳታፊው በአንድ የሎተሪ ቲኬት ከዋናው ሽልጣት ሌላ ተጨጣሪ ሽልጣት የሚያገኝበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤
- ፲/ "ኮንቬንሽናል ቢንጎ" ማለት በቢንጎ ማጫወቻ ክበብ በመገኘትና በቅድሚያ ካርድ በመግዛት ተሳታፊዎች ከአጫዋቹ የሚሰጡ ትዕሠችን ከራሳቸው የመጫወቻ ቁጥሮች ጋር እያመሳ ከሩ አሸናፊ መሆን አለመሆናቸው የሚታወቅ በት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤
- <u>16/</u> "ዘመናዊ ቢንጎ" ማለት ተሰታፊዎች በሎተሪ ቲኬቶች ላይ የሚሰጡ ትዕዘዞችን መሠረት በማድረግ የዕድል ቁጥሮችን ከመጫወቻ ቁጥ ሮች ጋር እያመሳከሩ አሸናፊ መሆን አለመ ሆናቸው የሚታወቅበት የገንዘብ ሎተሪ ነው፤
- ፲፪/ "የፕሮሞሽን ሎተሪ" ማለት የምርት ወይም የአገልግሎት ሽያቄን ለማስፋት በምርት መጠቅለያ ወይም ክዳን ውስጥ ተደብቀው ግሎቱ ግዢ ጋር በተያያዘ ሁኔታ የሚታደሉና ባለዕድል የሚያደርጉ ኩፖኖችንና ካርዶችን ወይም ሌሎች ዘዴዎችን በመጠቀም የሚከና ወንና ሽልጣቱ በዓይነት የሚሰጥ ሎተሪ ነው፤
- 7£/ "የሎተሪ ሥራ" ማለት በአገር ውስጥም ሆነ በውጭ አገር ማናቸውንም ዓይነት ሎተሪ በማዘጋጀት በአገር ውስጥ መሸጥ፣ ማከፋፈል፣ ጣጫወትና ለጣ ጣውጣት ወይም ጣናቸውንም ተመሳሳይ ተግባር ማከናወን ነው፤
- "ሰው" ማለት ማናቸውም የተልዋሮ <u>î ô/</u> ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- Î &/ "ሚኒስቴር" እና "ሚኒስትር" ማለት እንደ ቅደም ተከተሉ የገቢዎች ሚኒስቴር ማኒስተር ነው።

ክፍል ሁለት የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር

<u>፫. እንደገና መቋቋም</u>

- ፩/ የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደር /ከዚህ በኋሳ"አስተ ዳደር" እየተባለ የሚጠራ/ የሕግ ሰውንት ያለው ራሱን የቻስ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ እንደገና ተቋቁሟል።
  - ፪/ የአስተዳደሩ ተጠሪነት ለሚኒስቴ**ሩ ይሆና**ል።

- "multiple prize lottery" means a money lottery in which a participant may win an additional prize besides the main prize by the same lottery ticket;
- "conventional bingo" means a money lottery in which participants go to bingo game centers and buy cards in which they correspond their numbers with the numbers communicated by the game setter and determine whether they won or lost prizes;
- 11/ "modern bingo" means a money lottery in which participants can determine whether they won or lost prizes by corresponding the luck numbers with play numbers following instructions given on lottery tickets;
- "promotional lottery" means a lottery designed to promote the sale of products or services by the use of lots hidden in product packages or covers, luck coupons and cards distributed along with the sale of the goods or services or any other methods and the prize of which is distributed in kind:
- "lottery activity" means the preparation of any lottery inside or outside the country and the distribution, sale, drawing of lots or the performance of any other similar activity inside the country;
- 14/ "person" means any natural or juridical person;
- "Ministry" and "Minister" means the Ministry and Minister of Revenue, respectively.

PART TWO THE NATIONAL LOTTERY ADMINISTRATION

3. Re-establishment

- 1/ The National Lottery Administration (hereinafter referred to as the "Administration") is hereby re-established as an autonomous federal agency having its own legal personality.
- The Administration shall be accountable to the Ministry.

፬. <u>ዋና መሥሪያ</u> ቤት

የአስተዳደሩ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ ውስጥ በማናቸውም ቦታ ሊያቋቁም りなりとす ይችሳል።

<u>ጅ. ዓላማ</u>

የአስተዳደሩ ዓሳማ ሎተሪን በማካሄድ ለኢኮኖሚና ማኅበራዊ ልማት *እገ*ዛ የሚያደርግ *ጣመን*ጨትና የሎተሪ *ሥራን መቆጣ*ጠር ይሆናል።

<u>፮</u>. <u>የአስተዳደሩ ሥልጣንና ተግባር</u>

አስተዳደሩ ተግባሮች የሚከተሉት ሥልጣንና ይኖሩታል፤

- ይ/ የሎተሪ ሥራ ያካሂዳል፣ ልጣ የሚወጣበትን ቀን፣ የሽልጣቱን መጠንና ሁኔታ፣ ሽልማቱ የሚቆይበትን የጊዜ ገደብና ሌሎች አስፈሳጊ መረጃዎችን በሎተሪ ትኬቶች ሳይ ያመለክ ታል፣ አሸናፊ የዕጣ ቁጥሮችንም ስሕዝብ ያስታውቃል፤
- <u>፪/ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ መ</u>ሠረት ከልዩ ልዩ የሎተሪ ዓይነቶች ከሚገኘው ገቢ ሳይ ለዕድለኞች *መ*ከፈል ያለበት ድርሻ ተግባራዊ መደረጉን ያረጋግጣል፤
- የሎተሪ ቲኬቶች በውጭ አዲተር ከተመረመሩ በኋላ በሚያወጣው መመሪያ ሚኒስቴሩ መሠረት እንዲወገዱ ያደርጋል፤
- ፬/ በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ለሎተሪ ሥራ ፌቃድ ይሰጣል፣ይቆጣጠራል፣ይሰርዛል፤
- *ጀ/ የሎተሪን ጨዋታ ለማካሄድ የሚያስ*ፈልጉ የ*መ* ሣሪያ ዓይነቶችንና መመዘኛዎችን ይወስናል፣ ወደ አገር ውስጥ የማስገቢያ ፌቃድ ይሰጣል፣ ይቆጣጠራል፤
- ፮/ የንብረት ባለቤት ይሆናል፣ ውል ይዋዋሳል፣ በስሙ ይከሳል፣ ይከሰሳል፤
- ፯/ ዓሳማውን ተግባራዊ ለማድረግ የሚያስፈልጉ ሌሎች ሕ*ጋ*ዊ ተግባራትን ያከናውናል፤
- ፰ ሀገ ወዋ የሎተሪ ሥራዎችን ይቆጣጠራል።

4. Head Office

The Administration shall have its head office in Addis Ababa and may have branch offices elsewhere in the country as may be necessary.

5. Objectives

The objectives of the Administration shall be to generate, through undertaking lottery activities, revenue that could contribute in financing the country's economic and social development programs and to supervise lottery activities;

Powers and Duties of the Administration

The Administration shall have the powers and duties to:

- undertake lottery activities; indicate on lottery tickets the drawing dates of lots, amounts and conditions of prizes, period of limitations for claiming prizes and other necessary information, and announce winning numbers to the public;
- ensure the payment of prizes to winners in accordance with revenue allocations set for different types of lotteries by directives of the Ministry;
- dispose winning and settled as well as unsold lottery tickets after being audited by external auditors and in accordance with directives of the Ministry;
- 4/ give permit to undertake lottery activities, supervise same and revoke in accordance with the provisions of this Proclamation;
- 5/ determine the types and specifications of equipment required to perform lottery games; issue permits for and supervise the importation of same;
- 6/ own property, enter into contracts, sue and be sued in its own name;
- 7/ perform other legal activities necessary for the attainment of its objectives.
- control illegal lottery activities.

፯. <u>የአስተዳደሩ አቋም</u>

አስተዳደሩ፣

- <u>፩/ በሚኒስትሩ አቅራቢነት በመንግሥት የሚሾም</u> ዋና ዳይሬክተር፣ እና
- ፪/ አስፈላጊው ሠራተኞች፣ ይኖሩታል።

፰. <u>የዋና ዳይሬክተሩ ሥልጣንና ተግባር</u>

- <u>፩/ ዋና ዳይሬክተ</u>ሩ ከሚኒስቴሩ በሚሰጠው አጠ ቃላይ መመሪያ መሠረት የአስተዳደሩን ሥራ ዎች ይመራል፣ ያስተዳድራል፤
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ አጠቃላይ አንጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ዋናው ዳይሬክተር፤
  - ሀ/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፮ የተመለከቱትን የአስተዳደፉን ሥልጣንና ተግባሮች ሥራ ሳይ ያውሳል፤
  - ለ/ የአስተዳደሩን ድርጅታዊ መዋቅር፣ የሥራ ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለሚኒስቴሩ ያቀርባል፣ ሲፈቀድም ሥራ ሳይ ያውሳል፤
  - ሐ/ ለአስተዳደሩ በተፈቀደው በጀት መሠረት ገንዘብ ወጭ ያደርጋል፤
  - መ/ የፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ሕግን መሠረ ታዊ *ዓ*ሳማዎች ተከትሎ በ*መንግሥ*ት በሚጸድቅ መመሪያ መሠረት ያስተዳደሩን **ሥራተኞች ይቀጥራል፣ ያስተዳድራል፤**
  - w/ ከሦስተኛ ወገኖች *ጋ*ር በሚደረ*ጉ ግንኙ*ነ ቶች ሁሉ አስተዳደሩን ይወክላል፤
  - ረ/ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ ከፍርድ ቤት ውጭ ክርክሮችን በስምምነት ይጨርሳል፤
  - ሰ/ አዳዲስ የሎተሪ ጨዋታዎችን ሥራ ሳይ ለማዋል የሚያስችሉ ጥናቶችን ለሚኒስቴሩ እያቀረበ ያስወስና**ል፤**
  - ሽ/ የአስተዳደሩን የሥራ አፌፃፀምና የሂሣብ ሪፖርት አዘጋጅቶ ለሚኒስቴሩ ያቀርባል።
- ፫/ ዋናው ዳይሬክተር ለአስተዳደሩ ሥራ ቅልተፍና ባስፈለገ መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በከፊል ለአስተዳደሩ ሌሎች ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊሰጥ ይችላል።

Organization of the Administration

The Administration shall have:

- 1/ a Director General to be appointed by the Government upon the recommendation of the Minister; and
- the necessary staff.

Powers and Duties of the Director General

- The Director General shall, subject to the general directives of the Ministry, direct and administer the activities of the Administration.
- Without limiting to the generality stated under Sub-Article (1) of this Article, the Director General shall:
  - exercise the powers and duties of the Administration stated under Article 6 of this Proclamation;
  - b) prepare and submit to the Ministry the organizational structure, work plans and budgets of the Administration and, upon approval, implement same;
  - c) effect payments in accordance with the approved budget of the Administration;
  - d) employ and administer the employees of the Administration in accordance with directives approved by the government following the basic principles of the Federal Civil Service laws;
  - e) represent the Administration in all its dealings with third parties;
  - settle disputes out of court as may be necessary;
  - submit studies on the introduction of new lottery games for the approval of the Ministry;
  - prepare and submit to the Ministry activity and financial reports of the Administration.
- 3/ The Director General may, to the extent necessary for the efficient performance of the activities of the Administration, delegate part of his powers and duties to other officials and employees of the Administration.

<u>፱</u>. <u>የገቢ ምንጭ</u>

አስተጻደሩ የሚከተሉት የገቢ ምንጮች ይኖሩታል፤

- ፩/ የሎተሪ ቲኬት ሽ*ያ*~~የ~~፤
- ፪/ ከ*ጋራ ሽርክና ሥራ የሚገኝ ገ*ቢ፤ እና
- ፫/ የፌቃድና የኮሚሽን ክፍ*ያዎች*።

፲/ የገቢ አጠቃቀም

- ፩/ ከአስተዳደሩ ገቢ ሳይ ለሎተሪ ዕድለኞች የተከፌለውና ለሥራ ማስኬኝ የዋለው ከተቀነሰ በኋላ የሚቀረው የተጣራ ገቢ አስተዳደሩ የሚይዘው የመጠባበቂያ ሂሳብ ብር ፩ሚሊዮን /አንድ ሚሊዮን ብር/ እስከሚሆን ድረስ ወደዚሁ ሂሳብ ገቢ ይደረጋል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዕስ አንቀጽ /፩/ የተመለከተው የመጠባበቂያ ሂሳብ ጥቅም ሳይ ሊውል የሚችለው ለሎተሪ ዕድለኞች ክፍያ ለመሬጸም የገንዘብ እጥረት ሲያጋጥም ብቻ ይሆናል።
- ፫/ የመጠባበቂያ ሂሳብ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ ለተመለከተው ዓሳማ በመዋሉ ምክንያት የኈደለ እንደሆነ ከአስተዳደሩ የተጣራ ገቢ ሳይ እየተቀነሰ እንዲተካ ይደረጋል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ ወይም /፫/ የተመለከተው ተቀናሽ ከተደረገ በኋላ ተራፌ ሂሳብ ወደማሪከሳዊ ግምጃ ቤት ፌሰስ ይደረጋል።

፲፩. ስለሂሳብ መዛግብት

- ፩/ አስተዳደሩ የተንድ ሂሳብ አያያዝ ሥርዓትን በመከተል የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሣብ መዛግብትን ይይዛል።
- ፪/ የአስተዳደሩ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ውነዶች በየዓመቱ በዋናው አዲተር ወይም እርሱ በሚሰይጣቸው የውጭ አዲተሮች ይመረመራሉ።

<u>ክፍል ሦስት</u> የሎተሪ ሥራ ስለማካሄድና ስለፌቃድ አሰጣተ

፲፪. የሎተሪ ሥራ ስለማካሂድ

፩/ አስተዳደሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ /፩/፣ /፮/፣ /፯/ /፰/፣ /፱/ እና /፲፩/ የተመለከቱትን የሎተሪ ዓይንቶች የማካሄድ ብቸኛ መብት ይኖረዋል።

9. Source of Revenue

The following shall be the administration's sources of revenue:

- 1/ lottery ticket sales;
- 2/ proceeds of joint venture activities; and
- 3/ permit and commission fees.

10. Utilization of Revenue

- 1/ The Administration's surplus income after deduction is made for prize payments and operating costs shall be retained as reserve fund until the amount of such fund reaches Birr. 1,000,000 (One million Birr)
- 2/ The reserve fund referred to in Sub-Article (1) of this Article shall be utilized only for settlement of lottery prize winners' claims in the event of cash shortages.
- 3/ Where the reserve fund is utilized for the purpose referred to in Sub-Article (2) of this Article, the Administration's surplus income shall be retained until the fund is fully replenished.
- 4/ The residual surplus after making the deduction referred to in Sub-Article (1) or (3) of this Article, shall be transferred to the Central Treasury.

11. Books of Accounts

- 1/ The Administration shall keep complete and accurate books of accounts by using the double entry accounting system.
- 2/ The books of accounts and other financial documents of the Administration shall be audited by the Auditor General or by external auditors assigned by him.

PART THREE UNDERTAKING OF LOTTERY ACTIVITIES AND ISSUANCE OF PERMIT

12. Undertaking of Lottery Activities

1/ The Administration shall have exclusive right to undertake lottery activates referred to in Sub-Articles (5), (6), (7), (8), (9) and (11) of Article 2 of this Proclamation.

ፌዴራል *ኃሪት ኃ*ዜጣ ቁተር ፲ ጥር ፲፬ ቀን ፲፱፻፺፱ ዓ.ም

ር/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ /ር/፣ /፬/፣ /፲/ እና /፲፪/ የተመለከቱት የሎተሪ ሥራዎች በማንኛውም ሰው ሲካሄዱ ይችሳሉ።

፲፫. <u>ለሎተሪ ሥራ ፌቃድ ስለመስጠት</u>

- ፩/ ጣንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፪ ንዑስ አንቀጽ /፫/ መሠረት የሎተሪ ሥራ ለማካሄድ *ፌቃ*ድ እንዲሰጠው ሲፌልግ ለዚህ ተግባር የተ ዘጋጀውን ቅጽ በመሙላትና አስፈላጊ ማስረጃ ዎችን በማያያዝ ማመልከቻውን ለአስተዳደሩ ያቀርባል::
- ፪/ አስተዳደሩ የቀረበለት የፌቃድ *ጣመ*ልከቻ የተ ቸው ሁኔታዎችና ግዱታዎች መጣላታቸውን በጣሬጋገጥ የተጠየቀውን ፌቃድ ይሰጣል።

<u>፲፬</u>. <u>ፌቃድን ስለማገድና *መ*ሠረዝ</u>

- ፩/ ጣንኛውም ባለፌቃድ የዚህን አዋጅ ወይም አዋጅ ለማስፈጸም የወጡ ደንቦችን ወይም መመሪያዎችን ድንጋጌዎች ወይም ከተፈቀደለት ውጭ የሰራ እንደሆነ አስፈላጊው የማስተካከያ እርምጃ እስኪወሰድ ድረስ አስተዳደሩ ፌቃዱን ሲያግድ ይችላል።
- ፪/ አስተዳደሩ ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ማንኛውንም ፌቃድ ሲሰርዝ ይችላል፤
  - ሀ/ ፌቃዱ የተገኘው ሀሰተኛ ማስረጃ ወይም *ማ*ስጫ በ**መ**ቅረቡ የሆነ እንደሆነ፤
  - ለ/ ፌቃዱ የአስተዳደሩ ስምምነት ሳይኖር ለሌሳ ሰው ተሳልፎ የተገኘ እንደሆነ፤
  - ሐ/ ፌቃዱ የሕዝቡን ሰሳምና ፀጉታ ወይም የአገሪቱን ደህንነት የሚጎዳ የወንጀል ተግባር ሲሰራበት ወይም rowncac ተግባር ሲፈጸምበት ከተገኘ፤
  - መ/ ፌቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ መሠረት ከታገደና ባለፈቃዱ በተሰጠው የጊዜ ገደብ ውስጥ አስፈላጊውን የማስተ ካከያ እርምጃ ሳይወስድ ከቀረ፤

- Notwithstanding the provisions of Sub-Article (1) of this Article, the Administration may, where it is deemed necessary and upon obtaining the authorization of the Ministry, undertake lottery activities referred to in Sub-Articles (5) and (6) of Article 2 of this Proclamation with joint venture partners having the requisite capital, technology, know-how and managerial competence.
- 3/ The lottery activities referred to in Sub-Articles (3), (4), (10) and (12) of Article 2 of this Proclamation may be undertaken by any person.

13. Issuance of Permit

- 1/ Any person seeking a permit for undertaking any lottery activity, pursuant to Sub-Article (3) of Article 12 of this Proclamation, shall fill in the prescribed application form and submit to the Administration together with the necessary evidence.
- The Administration shall, upon ascertaining the completeness of the application and the fulfillment of the terms and conditions set by the directives of the Ministry, issue the requested permit.

14. Suspension and Revocation of Permit

- 1/ Where any permit holder violates the provisions of this Proclamation or regulations or directives issued for its implementation or acted outside of the scope of the permit, the Administration may suspend the permit until the necessary corrective measure is taken.
- 2/ The Administration may revoke a permit on any of the following grounds:
  - where the permit was obtained by producing false documents or declaration;
  - where the permit is found to have been transferred to another person without the consent of the Administration:
  - where the permit is used in pursuance of a criminal act against public peace and order or national security or for committing any fraudulent act;
  - where the permit has been suspended in accordance with Sub-Article (1) of this Article and the permit holder has failed to take the necessary corrective measure within the specified time limit;

- *ሠ*/ ባለፌቃዱ የንግድ ሥራውን የተወ ወይም የከሰሬ እንደሆነ፤
- ረ/ በተሰጠው የጊዜ ገደብ ፍቃዱን ያሳሳደሰ **እንደሆ**ነ።
- አስተዳደሩ አንድን ፌቃድ ከማገዱ ከመሠረዙ በፊት እርምጃውን የሚወስድበትን ምክንያት ለባለፌቃዱ በጽሑፍ ባለፌቃዱ ጽሑፉ በደረሰው በሰባት ቀናት ወስዋ የበኩሉን አስተያየት በጽሑፍ እንዲሰጥ ያደር ኃል።
- ፬/ ባለፌቃዱ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫ በተገለ ጸው *መሠረት መ*ልስ ካልሰጠ ወይም የሰጠው መልስ አዋጋቢ ሆኖ ካልተገኘ አስተዳደፉ ፌቃዱን የጣገድ ወይም የመሠረዝ ውሳኔ ይሰጣል:: በተሰጠው ውሳኔ ቅር የተሰኘ ቅሬታውን ለሚኒ ስቴር መሥሪያ ቤቱ ማቅረብ ይችላል፡፡

፲፭. ስለፌቃድ እድሳት

- ፩/ ከአንድ ዓመት በሳይ ለሚካሄድ የሎተሪ ሥራ የሚሰጥ ፌቃድ በየበጀት ዓመቱ መጀመሪያ ሳይ መታደስ አለበት።
- ፪/ ፌቃድ ለማሳደስ የሚቀርብ *ማመ*ልከቻ ፌቃዱ የበጀት የማ ያገለግልበት ዓመት ከማለቁ ከአንድ ወር በፊት መቅረብ አለበት።
- ፫/ አስተዳደሩ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፬ መሠረት ፊቃዱን ለማገድ ወይም ለ*መ*ሠረዝ የሚያበቃ ምክንያት ካልኖረ በስተቀር ማመልከቻው በደረሰው በ፬ ቀናት ውስጥ ፌቃዱን ያድሳል።

፲፮. ቁጥር ስለማድረግ

- ፩/ አስተዳደሩ፣
  - ሀ/ የዚህን አዋጅና አዋጁን ለማስፈጸም የሚ ወጡ ደንቦችና መመሪያዎች እንዲሁም ፈቃድ የተሰጠባቸው *ግ*ዲታዎች *መ*ከበራ ቸውን ለማረ*ጋ*ገጥ ተገቢውን ክትትልና ቁጥተር ያደርጋል፤
  - ለ/ የኢንተርኔት ቴክኖሎጂን ወይም ማናቸ ውንም ሌላ ዘዴ በመጠቀም የዕድል ይዘት ያሳቸውን ድርጊቶች *እንዳይፈጸሙ* ይቆጣጠራል።

- e) where the permit holder ceases operating his business or becomes bankrupt;
- Where the permit holder fails to renew with in the prescribed time.
- Before suspending or revoking a permit, the Administration shall notify in writing the permit holder the reasons for taking such measure and invite him to submit a written response within seven days from the date of receipt of the notice.
- If the permit holder fails to reply as mentioned in Sub-Article (3) of this Article or if his response is not satisfactory, the Administration shall suspend or revoke the permit. Any person who is dissatisfied with the decision may lodge his appeal to the ministry.

15. Renewal of Permit

- Any permit issued for a lottery activity lasting for more than a year shall be renewed at the beginning of every fiscal year.
- An application for renewal of permit shall be submitted one month before the expiry date of the budget year for which it was issued.
- 3/ The Administration shall renew the permit within 30 days of the Submission of the application unless there is a ground for suspending or revoking it in accordance with Article 14 of this Proclamation.

16. Supervision

- 1/ The Administration shall:
  - make the necessary follow up and supervision to ensure the observance of Proclamation. regulations directives that may be issued for the implementation of this Proclamation and the conditions of a permit;
  - control activities having chance elements and involving money payments by participants and prize offerings in the form of commissions under the guise of network marketing of goods or services through the use of internet technology or any other means;

ሐ/ ያለፌቃድ የሚካሄድ የሎተሪ ሥራን የማስቆም ተዕዛዝ ይሰጣል፣ ጥፋተኛውም በሕግ መሠረት እንዲቀጣ ለሚመለከታ ቸው አካላት ያሳውቃል።

ፌዴራል *ኃሪት ኃ*ዜጣ ቁተር ፲ ጥር ፲፬ ቀን ፲፱፻፺፱ ዓ.ም

ጀ/ አስተዳደሩ የፍርድ ቤት ትዕዛዝ በማውጣት በማናቸውም አመቺ ሰዓት ወደ ማንኛውም የህንፃ ይዞታ በመግባት ህገ ወዋ የሎተሪ ሥራዎችን ይቆጣጠራል።

፲፯. ክልከላ

- ፩/ ማንኛውም ሰው ከአስተዳደሩ የተሰጠ ፌቃድ ሳይኖሬው ማናቸውንም የሎተሪ ሥራ ማካሄድ አይችልም።
- ፪/ ማንኛውም ሰው የሎተሪ ሥራ ለማካሄድ የተሰጠውን ፌቃድ ያለአስተዳደሩ ስምምነት ለሌላ ሰው ማስተላለፍ አይችልም።

፲፰. <u>ስለፌቃድ ክፍያዎች</u>

ለፌቃድ ማውጫና ማሳደሻ የሚጠየቀው ክፍያ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።

፲፱ የኮሚሽን ክፍደ

- ፩/ አስተዳደሩ የሎተሪ ሥራ ለማካሄድ ፌቃድ ሲሰዋ ወይም ሲያድስ ከፌቃድ ክፍያው በተጨማሪ፤
  - ሀ/ ለቶምቦሳ ወይም ለስፖርት ውርርድ ሎተሪ ሲሆን ከሎተሪ ቲኬት ሽያጭ ሊገኝ ይችላል ተብሎ በሚገመተው ጠቅሳሳ ገቢ፣
  - ለ/ ለፕሮሞሽን ሎተሪ ሲሆን ለሽልማት ሊውል በታቀደው ምርት ወይም አገልግ ሎት ጠቅሳሳ የ*መ*ሸጫ ዋ*ጋ* የገቢ ግብርን ጨምሮ፣ ወይም
  - ሐ/ ለኮንቬንሽናል ቢንን ሲሆን ባለፌቃዱ በየ ጊዜው በሚያገኘው ጠቅሳሳ ገቢ፣ ሳይ ተሰልቶ ፲፭% የኮሚሽን ክፍያ ይሰበስባል።

- c) issue an order to stop the carrying out of any unauthorized lottery activity; and report to the concerned organs with a view to prosecuting the offender in accordance with the law.
- 2/ The Administration may, up on having search warrant issued by the court, enter into any premises at any convenient time to control illegal lottery activities.

17. Prohibitions

- 1/ No person may undertake lottery activities without having a permit issued by the Administration.
- 2/ It is prohibited to transfer a permit issued to undertake lottery activities without the consent of the Administration.

18. Permit Fees

Fees to be paid for the issuance and renewal of permits shall be prescribed by directives to be issued by the Ministry.

19. Commission Payments

- 1/ Where the Administration issues or renews permits to undertake lottery activities, it shall collect 15% commission payments in addition to permit fees calculated on:
  - a) in the case of tombola or sport betting lottery, the forecasted total revenue from lottery tickets sales;
  - b) in the case of promotional lottery, the total value of the products or services allocated for prize awards including income tax; or
  - in the case of conventional bingo and any other lottery, the total periodical revenue earned by the permit holder.

፪/ በዚህ አንቀጽ *ን*ዑስ አንቀጽ ፩/ሐ/ የተ*መ*ለ ከተውን የኮሚሽን ክፍያ ሚኒስቴሩ በሚያወ ጣው መመሪያ በተመለከተው የጊዜ ገደብ ውስጥ ሳይክፈል ከቀረ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲፬ መሠረት ሲወሰድ የሚችለው አስተዳደራዊ እርምጃ እንደተጠበቀ ሆኖ ክፍያው ለዘገየበት ለእያንዳንዱ ወር **ኛ**% መቀጫ ያስከትላል፤ ሆኖም *ு* முகு கு ከሚፈለገው ጠቅሳሳ የኮሚሽን ክፍያ ፪ % ሊበልጥ አይችልም።

ክፍል አራተ <u>ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች</u>

ጀ. ቅጣት

ድርጊቱ በወንጀል ሕግ መሥረት የበለጠ የሚያስቀጣ ካልሆን በስተቀር፤

- *፩/ ጣን*ኛውም ሰው የጸና ፌቃድ ሳይኖረው የሎተሪ ሥራ ካካሄደ ከብር ፵ሺ እስከ ፫ሺ በሚደርስ የገንዘብ መቀጮና ከሦስት እስከ አምስት ዓመት በሚደርስ አሥራት ይቀጣል፤
- g/ *ማን*ኛውም ሰው፣
  - ሀ/ የሕንፃ ይዞታውን ለሕገ-ወጥ ሎተሪ ሥራ ማካሂጃ እንዲውል ያከራየ ወይም በማናቸ ውም ሁኔታ የፌቀደ፣ ወይም
  - ለ/ በአስተዳደሩ ቁጥተር እንዲያደርግ የተመደበን **ሥራተኛ ቁጥጥር ወደሚደረግበት የሕንፃ ይዞታ** እንዳይገባ የከለከለ ወይም የቁተጥር ሥራው እ*ንዳ*ይካሄድ በማናቸውም *ማን*ገድ ያሰናከለ፣

፲ቪ እስከ ፟፟ሿ በሚደርስ እንደሆነ ከብር የኅንዘብ መቀጮ እና ከአንድ ዓመት እስከ ሁለት ዓመት በሚደርስ አሥራት ይቀጣል።

ጃ፩. ደ<u>ንብና መመሪያ የ</u>ማውጣት ሥልጣን

የሚኒስትሮች ምክር ቤት እና ሚኒስቴሩ እንደቅ ደም ተከተሳቸው ይህን አዋጅ በሚገባ ለማስፈጸም የሚያስፈልጉ ደንቦችንና መመሪያዎችን ሲያወጡ ይችሳሉ።

፩፪. <u>የተሻሩና ተፈጻሚ የማይሆኑ ሕጎች</u>

- <u>ይ</u>/ የብሔራዊ ሎተሪ አስተዳደርን እንደገና ለማቋ **ቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር ፪፻፲/፲፱፻፸፫** በዚህ አዋጅ ተሽሯል።
- **፪/ ይህን አዋጅ የሚቃሪ**ኑ ሐጎች፣ ደንቦች፣ መመሪያዎችና የአሠራር ልምዶች በዚህ አዋጅ የተሸፈኑ ጉዳዮችን በሚመለከት ተፈጻሚነት አይኖራቸውም::

2/ Without prejudice to any administrative measure that may be taken in accordance with Article 14 of this Proclamation, failure to settle a commission payment pursuant to Sub-Article 1(C) of this Article within the time limit set by directives issued by the Ministry shall result in a fine of 20% for every month of delay; provided, however that such fine shall not exceed 100% of the outstanding commission payment.

PART FOUR MISCELLANEOUS PROVISIONS

20. Penalty

Unless the act entails higher penalty under the Criminal Law:

- any person who undertakes any lottery activity without having a valid permit shall be punished with a fine not less than Birr. 50, 000.00 and not more than Birr. 100,000.00 and with an imprisonment for not less than three year not more than five years.
- 2/ any person who:
  - leases or authorizes in any other manner his premises for the purpose of carrying out any illegal lottery activity; or
  - prohibits the Administration's inspector b) from entering into his premises for the purpose of conducting inspection or obstructs the inspection in any other manner;

shall be punished with a fine not less than Birr 10,000.00 and not more than Birr 20,000.00 and with an imprisonment for not less than one year and not more than two years.

21. Powers to Issue Regulations and Directives

The Council of Ministers and the Ministry may, respectively, issue regulations and directives necessary for the proper implementation of this Proclamation.

22. Repealed and Inapplicable Laws

- 1/ The National Lottery Administration Reestablishment Proclamation No. 210/1981 is hereby repealed.
- 2/ All laws, regulations, directives and practices inconsistent with the provisions of this Proclamation shall have no effect on matters covered by this Proclamation.

ይህ አዋጅ በ526ት 2ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ጥር ፲፬ ቀን ፲፱|(፱ ዓ.ም.

*ግርጣ ወ*ልደጊዮርጊስ

የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዜዳንት

23. Effective Date

This Proclamation shall come in to force up on Publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 22nd day of January, 2007

GIRMA WOLDEGIORGIS

PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

የተሻፈ ነው